

Duitse bedrijven hekelen Nederlands onderwijs

DNHK-onderzoek: Taal- en technische kennis schieten tekort

Achtergrond - 12 mei 2009

Duitse bedrijven zijn ontevreden over de kwaliteit van het Nederlandse onderwijs. Nederlands personeel heeft te weinig technische kennis en spreekt de Duitse taal niet goed. Ook speelt de Nederlandse bureaucratie Duitsers parten. Dit blijkt uit onderzoek dat de Nederlands-Duitse Kamer van Koophandel (DNHK) gisteren presenteerde.

“De kwaliteit van opleidingen vinden Duitse bedrijven het belangrijkste als ze kijken naar Nederland als vestigingsplaats. Belangrijker dan personeelskosten of infrastructuur”, zegt Monika Milz, bestuurslid van de DNHK. “Tegelijkertijd blijkt uit ons onderzoek dat de kwaliteit van ons onderwijs door die bedrijven slecht wordt gewaardeerd. Nederland moet zowel het technisch als het taalonderwijs verbeteren. Anders dreigen we een belangrijk handelsvoordeel te verliezen.”

Dit is de belangrijkste waarschuwing van de DNHK aan het Nederlandse bedrijfsleven en de overheid. “Wij zeggen dit al langer”, zegt Milz. In 2007 stelde de Handelskamer in een brandbrief aan de Nederlandse regering dat het Nederlandse bedrijfsleven jaarlijks acht miljard euro misloopt omdat Nederlandse ondernemers de Duitse taal onvoldoende beheersen.

Nederlandse bureaucratie

Dit nieuwe onderzoek, waaraan in april van dit jaar 2600 Duitse dochterondernemingen en de leden van de DNHK in Nederland deelnamen, laat daarnaast zien dat de Nederlandse regelgeving te ingewikkeld is. De Nederlandse bureaucratie speelt de Duitse bedrijven soms flink parten.

Dat is vooral voor Nederland zelf nadelig. “De 2600 Duitse bedrijven die meededen aan het onderzoek bieden werkgelegenheid aan zo’n tachtigduizend Nederlanders. De Duitse investeringen in Nederland bedragen 120 miljard euro”, aldus Milz. “De Duitse inzet is voor de Nederlandse economie cruciaal en noodzakelijk om de economische crisis te boven te komen.”

De traagheid bij de verwerking van vergunningen staat bovenaan het

klachtenlijstje van de Duitse ondernemingen. Maar ook het feit dat belangrijke formulieren niet in het Duits of het Engels verkrijgbaar zijn, maakt het leven voor de Duitse ondernemer er niet gemakkelijker op.

“Als je in Nederland een BV wilt oprichten, komt daar voor iedereen heel veel bureaucratie bij kijken”, zegt Jürgen Toorneman, werkzaam bij KPMG en lid van de DNHK-vakcommissie die het Nederlandse recht en het belastingstelsel onlangs tegen het licht hield. “Maar voor Duitse ondernemers komt daar nog bij dat de formulieren die ze moeten invullen, van acceptgiro’s tot belastingaanslagen, alleen in het Nederlands te verkrijgen zijn. Ook de CAO-regelgeving, waar Duitse bedrijven zich aan moeten houden, is niet in het Duits of Engels beschikbaar.”

Crisisbeleid

Overigens blijkt uit het DNHK-onderzoek ook dat Duitse ondernemers over het algemeen tevreden zijn over Nederland als vestigingsplaats. Maar liefst 82 procent ziet de toekomst van het eigen bedrijf in Nederland de komende drie jaar rooskleurig in. Toch is 46 procent niet te spreken over de maatregelen die de Nederlandse regering neemt om de economische crisis te bestrijden.

Dat crisisbeleid is één van de onderwerpen waar minister-president Balkenende morgen over praat met Jürgen Rüttgers, minister-president van Noordrijn-Westfalen. De beide regeringsleiders bespreken in een werklunch met leidinggevenden van grote Nederlandse en Duitse ondernemingen welke lessen Nederland en Noordrijn-Westfalen uit hun crisisbeleid kunnen trekken. Ook spreken Rüttgers en Balkenende over praktische economische en culturele samenwerking.

De DNHK heeft vorig jaar al in een rapport aan minister van Economische Zaken Maria van der Hoeven zeven standpunten geformuleerd die moeten leiden tot betere investeringsvoorwaarden voor Duitse bedrijven. Naar aanleiding van het onderzoek dat gisteren werd gepresenteerd, doet de Handelskamer nieuwe aanbevelingen.

Verplichte tweede vreemde taal

“Wij pleiten voor het verplicht stellen van een tweede vreemde taal op Nederlandse scholen”, zegt Milz. “Veel Nederlanders denken dat ze hun talen goed spreken maar vaak blijkt dat een misvatting te zijn.”

Weliswaar is in grote internationale bedrijven ook in Duitsland de voertaal Engels, zegt Kurt Döhmel, voorzitter van het DNHK. “Maar Nederland doet vooral veel zaken met het Duitse midden- en kleinbedrijf, in Beieren, Baden-Württemberg of Oost-Duitse deelstaten. Daar is de voertaal toch echt Duits.” Döhmel spreekt zelf

vloeiend Engels tijdens de presentatie. De voormalige directievoorzitter van Deutsche Shell is het Nederlands niet machtig genoeg om er een voordracht in te houden.

De DNHK wil zelf Nederlandse jongeren stimuleren stage te lopen in Duitsland. Dat is geen makkelijke opgave, realiseert Milz zich, omdat het aantal stageplaatsen bij Duitse bedrijven al jaren een probleem is, ook voor Duitse jongeren. "Maar we kunnen beginnen met kijken wat de stagemogelijkheden zijn bij onze eigen leden."

Marja Verburg is redacteur van het Duitslandweb

Minister-president Jürgen Rüttgers van Noordrijn-Westfalen spreekt op 14 mei in Den Haag over het Rijnland model tijdens de conferentie Markt en Moraal. Deze conferentiereeks verkent de kansen en tekortkomingen van de sociale markteconomie en is een initiatief van het Duitsland Instituut Amsterdam (DIA).

Afbeeldingen:

Woordenboeken: flickr.com/udge

Balkenende en Rüttgers in de Rotterdamse haven (2006): dpa/picture-alliance

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/3043/duitse-bedrijvenhekelen-nederlands-onderwijs>